

การทบทวนวรรณกรรมสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ Literature Review for Qualitative Research

วัชรินทร์ อินทพรหม

Watcharin Intaprom

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

Public Administration, Faculty of Humanities & Social Sciences, Phranakhon Rajabhat University

e-mail :pong9889@yahoo.com

Received: December 12, 2019; Revised: March 05, 2020; Accepted: March 08, 2020

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอประโยชน์และความสำคัญของการทบทวนวรรณกรรมสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า การทบทวนวรรณกรรมมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวิจัยเชิงคุณภาพ สามารถนำไปใช้ประโยชน์กับการวิจัยในส่วนต่างๆ ของงานวิจัยได้อย่างกว้างขวางเช่น การเขียนความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา การตั้งคำถามของการวิจัย การกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย การตั้งสมมติฐานของการวิจัย การกำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย การกำหนดขอบเขตของการวิจัย การสร้างเครื่องมือของการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล การอภิปรายผลการวิจัย และการเขียนข้อเสนอแนะ เป็นต้น ประโยชน์และความสำคัญของการทบทวนวรรณกรรมสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพที่สำคัญคือ การพัฒนากรอบการวิเคราะห์หรือกรอบแนวคิดของวิจัย และที่สำคัญคือการทบทวนวรรณกรรมจะทำให้นักวิจัยมีองค์ความรู้ที่สามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่เก็บรวบรวมมาได้อย่างถูกต้องและน่าเชื่อถือ เนื่องจากการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยเชิงคุณภาพอาศัยหลักของการตีความและวิเคราะห์เนื้อหาเป็นสำคัญ

คำสำคัญ: การทบทวนวรรณกรรม, การวิจัยเชิงคุณภาพ

ABSTRACT

This academic article had the objective to present the benefits and importance of literature review for qualitative research. The literature review was found very important to the qualitative research as it could be useful for various parts of the research for example, background, problems, questions, objectives, assumption, conceptual frameworks, scopes of research, research tools, data analysis, result discussion, suggestion, etc. The literature review was especially important to the development of conceptual frameworks and qualitative data analysis as the interpretation was required by the researcher, each of which obtained most

knowledge of related research topic for interpretation from experience and literature review. The utility and significance of literature review for important qualitative research are development of analytical framework or conceptual framework of research. And most importantly, the literature review will enable researchers to have knowledge that can be used to analyze quality data collected correctly and reliably because the data analysis of qualitative research relies mainly on interpretation and content analysis.

Keywords: Literature Review, Qualitative Research

บทนำ

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) คือ การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นวิธีการทางวิทยาศาสตร์ของการสังเกตเพื่อรวบรวมข้อมูลที่ไม่ใช่ตัวเลข (Babbie, E., 2014) ที่มุ่งเน้นหรือให้ความสนใจไปที่การสร้าง ความหมาย (Krauss, S., 2005) และมักจะเป็นการศึกษาที่กรณีศึกษา วิถีชีวิตและประสบการณ์เรื่องราวของชีวิต การสัมภาษณ์ ศิลปวัฒนธรรม ตำราหรือผลผลิตทางวัฒนธรรม รวมถึงการสังเกตการณ์ ประวัติศาสตร์ ปฏิสัมพันธ์ของมนุษย์และภาพถ่ายต่าง ๆ (Denzin, N. K. & Lincoln, Y. S., 2005) ซึ่งข้อมูลและจุดที่มุ่งเน้นหรือให้ความสนใจของการวิจัยเชิงคุณภาพนั้น มีข้อมูลส่วนหนึ่งมาจากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การทบทวนวรรณกรรม (Literature Review) เป็นการค้นหาการสืบค้น หรือสำรวจรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่สอดคล้องกับสาขาวิชาเฉพาะที่ศึกษาหรือหัวข้อของการวิจัย หรือประเด็นปัญหาที่ต้องการศึกษาอย่างเป็นระบบแล้วนำมาประมวลสรุปรวบรวมสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ผู้วิจัยกำลังจะทำวิจัยและทำการบันทึกไว้อย่างเป็นระบบซึ่ง

แหล่งที่มาในการทบทวนวรรณกรรมอาจมาจากหลายแหล่ง เช่น วารสาร หนังสือ เอกสารทางวิชาการ เอกสารรายงานขององค์การทั้งภาครัฐและภาคเอกชนและข้อมูลจากเว็บไซต์รวมทั้งแนวคิด ทฤษฎี บทความ ข้อมูลสถิติต่าง ผลงานวิจัยต่างๆ คำศัพท์ และปรากฏการณ์ที่สำคัญที่เกี่ยวข้องโดยมีจุดมุ่งหมายของการทบทวนวรรณกรรม เพื่ออธิบายหรือค้นหาปัจจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรและทำความเข้าใจงานวิจัยที่กำลังดำเนินการนอกจากนี้การทบทวนวรรณกรรมยังทำให้ผู้ทำการวิจัยทราบว่าเรื่องที่กำลังจะศึกษานั้นเคยมีการศึกษาไว้แล้วหรือไม่ และหากมีการศึกษาไว้แล้วงานวิจัยนั้นใช้แนวคิด ทฤษฎี วิธีการศึกษา ประชากรกลุ่มเป้าหมายใด ใช้เทคนิคสุ่มตัวอย่างอย่างไร มีกรอบความคิดและตัวแปรอะไรที่เกี่ยวข้องบ้าง และมีข้อเสนอแนะที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์อะไรได้บ้าง (Intaprom, W., 2015).

ความสำคัญของการทบทวนวรรณกรรมมีหลายประการและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัย หากนักวิจัยให้ความสำคัญและมีการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวข้องกับการวิจัยในเรื่องนั้นอย่างครอบคลุมแล้วสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการ

ทบทวนวรรณกรรมมาสังเคราะห์อย่างเป็นระบบ จะทำให้นักวิจัยเข้าใจสาระสำคัญของการวิจัยที่กำลังดำเนินการอยู่ได้ ความสำคัญของการทบทวนวรรณกรรมมีหลายประการ เช่น เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลในการกำหนดขอบข่ายหรือของการวิจัย เพื่อกำหนดปัญหาในการวิจัย ที่นำไปสู่การเขียนโครงร่างของการวิจัย ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงช่องว่างระหว่างความอยากรู้อยากเห็นของนักวิจัยและองค์ความรู้ของสาขาวิชา (Boswell, C. & Cannon, S., 2009) ส่วน Cottrell & McKenzie (2011) ทำให้ได้หัวข้อการวิจัยที่เหมาะสมไม่ซ้ำซ้อน ไม่ซ้ำซ้อนกับหัวข้อการวิจัยของผู้อื่น เกิดแนวความคิดในการทำวิจัยใหม่ๆ มีแนวความคิดพื้นฐานเชิงทฤษฎีในเรื่องที่จะทำการวิจัยอย่างเพียงพอ สามารถกำหนดวิธีการการดำเนินงานวิจัยได้อย่างถูกต้อง และมีหลักฐานอ้างอิงเพื่อสนับสนุนในการอธิบายผลการวิจัยที่นำไปสู่การสร้างคุณภาพและมาตรฐานเชิงวิชาการให้แก่งานวิจัยนั้น

สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ การทบทวนวรรณกรรมมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าการวิจัยเชิงปริมาณ เพราะการทบทวนวรรณกรรมนอกจากจะสามารถนำไปใช้ประโยชน์กับงานวิจัยเชิงคุณภาพในส่วนต่างๆ ของการวิจัยแล้ว การทบทวนวรรณกรรมยังมีความสำคัญต่อการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่มีลักษณะที่หลากหลายเช่น ข้อมูลจากการให้สัมภาษณ์ ข้อมูลภาพ วัตถุ สภาพพื้นที่ และอื่นๆ ภายใต้อาณาจักรที่นักวิจัยกำลังศึกษา รวมถึงเอกสารข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยข้อมูลเชิงคุณภาพ ดังนั้นบทความวิชาการนี้ผู้เขียนจึงมีจุดมุ่งหมายนำเสนอประโยชน์และความสำคัญ

ของการทบทวนวรรณกรรมสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ผู้ที่สนใจได้ใช้เป็นแนวทางในการทบทวนวรรณกรรมสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพต่อไป

เนื้อหา

ความหมายของการทบทวนวรรณกรรม

การทบทวนวรรณกรรมมีความสำคัญต่อการทำวิจัยดังที่ได้กล่าวมาแล้วเพื่อให้เข้าใจในความหมายของการทบทวนวรรณกรรม ผู้เขียนจึงขอเสนอแนวคิดของนักวิชาการหลายๆ ท่าน ที่ได้ให้ความหมายของการทบทวนวรรณกรรม อาทิ เช่น Lamb (2016) กล่าวว่า การทบทวนวรรณกรรม หมายถึง ข้อความของเอกสารทางวิชาการได้แก่ ความรู้ในปัจจุบัน ผลการค้นพบที่สำคัญผลงานทางวิชาการ ทฤษฎีบทวิจารณ์วรรณกรรม ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ โดยส่วนใหญ่พบได้ในวารสารวิชาการ Baglione (2012) อธิบายถึงความหมายของการทบทวนวรรณกรรมในขอบเขตอย่างแคบ การทบทวนวรรณกรรมอาจรวมถึงส่วนหนึ่งของบทความในวารสารที่ได้รับการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นบทความที่นำเสนองานวิจัยใหม่ๆ ที่ศึกษาสถานการณ์ปัจจุบัน โดยในเนื้อหาของวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องที่เป็นส่วนหนึ่งของงานระดับบัณฑิตศึกษาด้วย Cooper (1989) ได้ให้ความหมายของการทบทวนวรรณกรรม หมายถึงฐานข้อมูลของรายงานหลักหรือฉบับดั้งเดิมของการศึกษา ซึ่งรายงานส่วนใหญ่เป็นเอกสารที่เป็นลายลักษณ์อักษร Fink (2014) ให้คำจำกัดความของการทบทวนวรรณกรรมหมายถึง การสำรวจหนังสือ บทความ

ทางวิชาการ และแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประเด็นปัญหาวิจัยหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง Randolph (2009) กล่าวว่า การทบทวนวรรณกรรม หมายถึง การรวบรวมความรู้ของผู้เขียนเกี่ยวกับสาขาวิชาเฉพาะเพื่อการศึกษาหรือวิจัย รวมทั้งคำศัพท์ ทฤษฎี ตัวแปร และปรากฏการณ์ที่สำคัญ ตลอดจนวิธีการและหนังสือต่าง ๆ Booth, A. et al. (2012) เห็นว่าการทบทวนวรรณกรรม หมายถึงภาพรวมของงานเขียนที่สำคัญและแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกันหัวข้อวิจัย โดยมีที่มาจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่อการทบทวนวรรณกรรมอาจรวมถึงบทความวารสารทางวิชาการ หนังสือ รายงานของรัฐบาล และเว็บไซต์ด้วยและ Boswell & Cannon (2009) ได้ให้ความหมายของการทบทวนวรรณกรรม คือวิธีการเขียนและสรุปอย่างเป็นระบบที่เฉพาะเจาะจงกับเรื่องวิจัย ซึ่งเป็นการสรุปภาพรวมให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและบริบทของการวิจัยเรื่องนั้นๆ ดังนั้นการทบทวนวรรณกรรมจึงเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลในขอบข่ายของการวิจัยเพื่อกำหนดปัญหาในการวิจัย ที่นำไปสู่การเขียนโครงร่างของการวิจัย ที่สอดคล้องกับองค์ความรู้ของสาขาวิชา

จุดมุ่งหมายของการทบทวนวรรณกรรม

การทบทวนวรรณกรรมมีวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายสำคัญหลายประการมีนักวิชาการหลายท่านนำเสนอไว้ เช่น Ridley (2012) กล่าวว่า วัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของการทบทวนวรรณกรรม ได้แก่ทำความเข้าใจปัญหาการวิจัยที่กำลังศึกษาอยู่อธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรหรือปัจจัยที่ศึกษา และทำความเข้าใจงานวิจัยที่

เกี่ยวข้องและหาวิธีใหม่ในการทำวิจัย ด้าน Machi & McEvoy (2012) ได้อธิบายถึงวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของการทบทวนวรรณกรรม คือการจัดทำรายงานที่เป็นลายลักษณ์อักษรของการวิจัยได้แก่ การระบุขอบเขตของงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การทำความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นวิจัย พื้นที่การวิจัย หรือทฤษฎีที่ต้องการทบทวน การอธิบายถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรของการวิจัย การระบุวิธีการวิจัยใหม่และค้นหาช่องว่างในการวิจัยก่อนหน้านี้ และค้นหาประเด็นหรือหัวข้อวิจัยใหม่ๆ ด้าน Findley & Daum (1989) กล่าวว่า การทบทวนวรรณกรรม มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยในการตั้งคำถามการวิจัย ช่วยให้เข้าใจปัญหาของการวิจัยคืออะไร และต้องการตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาว่ามีอะไรบ้าง เพื่อทบทวนสิ่งที่ค้นพบจากการทบทวนวรรณกรรมให้ครอบคลุมประเด็นปัญหาของการวิจัยทั้งหมด

ความสำคัญของการทบทวนวรรณกรรม

การทบทวนวรรณกรรมมีความสำคัญกับการวิจัย และเป็นสิ่งที่นักวิจัยต้องให้ความสำคัญเนื่องจากผลของการทบทวนวรรณกรรมนั้นสามารถนำไปใช้ประโยชน์ตั้งแต่ก่อนเริ่มทำวิจัยจนเสร็จสิ้นกระบวนการวิจัย มีนักวิชาการหลายท่าน ได้กล่าวถึงความสำคัญของการทบทวนวรรณกรรม ได้แก่ Cottrell & McKenzie (2011) เห็นว่าการทบทวนวรรณกรรมมีความสำคัญในการระบุปัญหาของการวิจัย ก่อนที่นักวิจัยจะลงมือทำการเก็บรวบรวมข้อมูล การทบทวนวรรณกรรมจะทำให้ให้นักวิจัยได้รู้ว่างานวิจัยที่นักวิจัยกำลังทำนั้นควรหรือไม่ควรทำหากพบว่ามีคนอื่นได้ทำไว้แล้ว นอกจากนี้การทบทวน

วรรณกรรมยังเป็นการช่วยเติมเต็มในส่วนที่นักวิจัยคนอื่นยังทำวิจัยในประเด็นนั้นได้ไม่สมบูรณ์ และเพื่อให้ให้นักวิจัยได้ออกแบบการวิจัยและสร้างเครื่องมือของการวิจัยที่สามารถนำไปตอบวัตถุประสงค์ให้สมบูรณ์ได้มากขึ้นด้าน Leary (2004) เห็นว่า สำหรับงานวิจัยใหม่นั้นส่วนใหญ่เกิดจากองค์ความรู้ที่นักวิจัยมีอยู่แล้ว ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งเท่านั้นไม่ครอบคลุมองค์ความรู้ของการเรื่องวิจัยนั้นทั้งหมดได้ ดังนั้นการทบทวนวรรณกรรมหากนักวิจัยทบทวนได้ดี นอกจากจะสร้างความน่าเชื่อถือของงานวิจัยนั้นแล้ว ยังส่งผลให้นักวิจัยได้รับประโยชน์จากงานวิจัยนั้นอย่างแท้จริง และ Houser (2007) กล่าวถึง ความสำคัญของการทบทวนวรรณกรรม จะทำให้ทราบถึงแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการวิจัยนั้นว่ามีความเหมาะสมและยืนยันว่านักวิจัยผู้นั้นเข้าใจงานวิจัยของตนเองหรือไม่ เป็นการยืนยันว่าวิจัยนั้นจะสามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ และเป็นวิธีที่ดีที่สุดที่จะสร้างน้ำหนักให้การวิจัยว่ามีคุณค่า นอกจากนี้การทบทวนวรรณกรรมเป็นสิ่งสำคัญที่นำไปสู่การตั้งคำถามการวิจัย และเพื่อให้ได้เนื้อหาที่ทันสมัยหรือเป็นปัจจุบันสำหรับผู้อ่านและการทบทวนวรรณกรรมจึงเป็นการสนับสนุนการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างสมเหตุสมผล เพราะได้ใช้ข้อมูลทั้งสองด้าน กล่าวคือ ในการทบทวนวรรณกรรมนั้นนักวิจัยจะนำไปใช้ทั้งเหตุผลที่มาสนับสนุนและเหตุผลในทางตรงข้าม

กระบวนการการทบทวนวรรณกรรม

การทบทวนวรรณกรรมมีกระบวนการที่เป็นขั้นเป็นตอนเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและมีความสมบูรณ์ มีนักวิชาการที่นำเสนอกระบวนการทบทวนวรรณกรรมไว้ดังนี้

Galvin, J. (2006) กล่าวว่า การทบทวนวรรณกรรมแบ่งเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดหัวเรื่องหรือประเด็นและขอบเขตของการทบทวน
2. ค้นหาข้อมูลตามหมวดหมู่ของห้องสมุดภายใต้ฐานข้อมูลเฉพาะและเครื่องมือค้นหาอื่น ๆ เพื่อค้นหาแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อของนักวิจัย
3. อ่านและประเมินแหล่งที่มาของข้อมูลและเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของข้อมูล
4. สังเคราะห์ วิเคราะห์ ตีความ และสรุปเลือกข้อมูล

รวมถึงการศึกษาของ Intaprom (2015) ได้กล่าวถึงกระบวนการทบทวนวรรณกรรมมี 4 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 เลือกหัวข้องานวิจัยที่เหมาะสมที่ต้องการทำวิจัย

การวิจัยเชิงคุณภาพมักจะตั้งคำถามของการวิจัย หลังจากนั้นจะวางแผนว่าตอบคำถามเหล่านั้นอย่างไร

ขั้นตอนที่ 2 การสืบค้นข้อมูล

หลังจากวางแผนและกำหนดรายละเอียดของการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยจะลงมือค้นหาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยต้องสืบค้นเพื่อหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่มีความน่าเชื่อถือและมีความเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา เช่น หนังสือ บทความ สิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ

ขั้นตอนที่ 3 การคัดเลือกข้อมูล

เมื่อนักวิจัยได้ค้นคว้าข้อมูลมาเรียบร้อยแล้ว นักวิจัยจะต้องประเมินข้อมูลที่ได้ว่าสามารถนำไปใช้ในงานวิจัยได้แค่ไหน ครอบคลุมงานวิจัย

หรือไม่ โดยในขั้นตอนนี้จะมีการคัดเนื้อหาหรือ
เรื่องที่ไม่จำเป็นออกไป

ขั้นตอนที่ 4 การสังเคราะห์ข้อมูล

ในขั้นตอนสุดท้ายของการทบทวน
วรรณกรรม คือ การสังเคราะห์ข้อมูล จะเป็นการ
เรียบเรียงจัดหมวดหมู่ข้อมูลที่ได้จากการทบทวน
วรรณกรรมตามลำดับความสำคัญ และเชื่อมโยง
อย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งสรุปผลการสังเคราะห์
อย่างกระชับและครอบคลุม เพื่อนำไปสู่การใช้
ประโยชน์กับการวิจัยในส่วนอื่นๆ ต่อไป

ประโยชน์ของการทบทวนวรรณกรรม กับการวิจัยเชิงคุณภาพ

Intaprom (2015) ได้กล่าวถึงการ
ทบทวนวรรณกรรมสามารถนำไปใช้ประโยชน์ใน
ส่วนต่างๆ ของการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้ดังนี้

1. การเขียนความเป็นมาและความสำคัญ
ของปัญหา

การเขียนความเป็นมาและ
ความสำคัญของปัญหาที่ดี น่าเชื่อถือ และ
น่าสนใจ ต้องมีข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรม
โดยเฉพาะความเป็นมาที่กล่าวถึงประวัติข้อมูล
ของพื้นที่ องค์กร บุคคล หรือสิ่งที่สนใจจะศึกษา
ควรใช้เอกสารที่มีแหล่งอ้างอิงได้และมีความ
น่าเชื่อถือ เพื่อไม่ให้เกิดการบิดเบือนข้อมูลที่ไม่
ถูกต้อง เช่นเดียวกันกับการความสำคัญของ
ปัญหาที่นักวิจัยยกมากล่าวอ้างนั้น หากเป็น
ข้อมูลเชิงประจักษ์ เช่น สถิติหรือข้อเท็จจริงต่างๆ
ต้องมีการอ้างอิงเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น รายงาน
ประจำปี นอกจากนี้การทบทวนวรรณกรรม
นำไปสู่การเขียนข้อสรุปที่สำคัญในการเขียน
ความสำคัญของการวิจัย เช่น หลังจากการ
ทบทวนวรรณกรรมแล้ว พบว่างานวิจัยนี้ยังไม่มี

การวิจัยมาก่อน เป็นต้น

2. การตั้งคำถามของการวิจัยและการ
กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย

การทบทวนวรรณกรรมอาจจะทำ
ให้นักวิจัยเกิดได้คำตอบในประเด็นที่สงสัย แต่ถ้า
การทบทวนวรรณกรรมนั้นไม่สามารถให้คำตอบ
จะนำไปสู่การตั้งคำถามของการวิจัยและการตั้ง
วัตถุประสงค์เพื่อหาคำตอบที่สงสัยในที่สุดดังนั้น
การวิจัยจะดำเนินต่อไปก็ต่อเมื่อการทบทวน
วรรณกรรมนั้นทำให้เกิดข้อสงสัยที่หาคำตอบ
ไม่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมเท่านั้น
(Intaprom, W., 2015)

3. การกำหนดกรอบแนวความคิดของ
การวิจัย

กรอบแนวความคิดของการวิจัยมี
ความสำคัญอย่างยิ่งกับการวิจัย โดยเฉพาะ
นักวิจัยมือใหม่ที่ทำวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative
Research) เนื่องจากนักวิจัยมือใหม่อาจจะยัง
ไม่สามารถกำหนดกรอบการวิเคราะห์สำหรับการ
วิจัยเชิงคุณภาพได้ ซึ่งในการกำหนดกรอบ
แนวความคิดของการวิจัยนั้นต้องมาจากการ
ทบทวนวรรณกรรมเท่านั้นจึงจะถูกต้อง ดังนั้น
กระบวนการวิจัย การทบทวนวรรณกรรมจึงถูก
นำมาสังเคราะห์หาตัวแปรหรือปัจจัยที่เกี่ยวข้อง
เพื่อนำไปสู่การกำหนดกรอบแนวความคิดของการ
วิจัย แล้วนำไปสู่การสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวม
ข้อมูลเพื่อคำตอบคำถามหรือวัตถุประสงค์ของ
การวิจัยต่อไป (Intaprom, W., 2015)

การพัฒนาหรือการสร้างกรอบ
แนวความคิดของการวิจัยที่ดีและถูกต้องควรมา
จากการทบทวนวรรณกรรม ดังนั้นใน
กระบวนการวิจัย การทบทวนวรรณกรรมจึงถูก

นำมาสังเคราะห์หาตัวแปร ทั้งตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม รวมถึงการหาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนั้นๆ เพื่อนำไปสู่การกำหนดกรอบแนวความคิดของการวิจัยหรือกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรวิธีการและขั้นตอนของการพัฒนากรอบแนวความคิด ดังนี้

McGaghie et al. (2001) ได้นำเสนอแนวทางการพัฒนากรอบแนวความคิดไว้ว่าก่อนที่จะทำวิจัยจะจัดทำกรอบแนวคิดต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

1) เลือกหัวข้อวิจัย การตัดสินใจว่าหัวข้อวิจัยจะเป็นอย่างไร หัวข้อนั้นควรเป็นหัวข้อที่นักวิจัยมีความเชี่ยวชาญ

2) ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วทบทวนหรือปรับปรุงหัวข้อที่นักวิจัยตัดสินใจที่จะทำวิจัยหลังจากทบทวนวรรณกรรมแล้วพบข้อเท็จจริงของปัญหาการวิจัยแล้ว ในการทบทวนวรรณกรรมควรใช้เอกสารที่ได้รับการยอมรับและเป็นที่ยอมรับ และเป็นแหล่งข้อมูลเชื่อถือได้

3) สกัดหรือสังเคราะห์ตัวแปรที่สำคัญ แล้วระบุตัวแปรเฉพาะที่เกี่ยวข้อง อาจสกัดได้จากบทความที่บางตัวแปรและเป็นการค้นพบที่เด่นชัดหากตัวแปรหาไม่ได้เขียนไว้ในบทความของงานวิจัย ให้กลับไปทบทวนวิธีการหรือผลลัพธ์ของการวิจัยหรือการอภิปรายผลที่ระบุตัวแปรของการศึกษาและผลการวิจัยที่สำคัญไว้

4) สร้างกรอบแนวคิด โดยใช้ตัวแปรที่สำคัญหรือสังเคราะห์ได้จากการทบทวนวรรณกรรมเป็นข้อมูลอ้างอิงในการสร้างกรอบแนวคิด

Miles & Huberman (1994) นำเสนอขั้นตอนสำคัญในการพัฒนากรอบแนวความคิด

ดังนี้

1) ระบุตัวแปรสำคัญที่ใช้ในการศึกษา

2) ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับ

ตัวแปร

3) หาความสัมพันธ์ของตัวแปร โดยใช้ตัวแปรหลักหนึ่งตัวแปรแล้วค้นหาตัวแปรอื่นที่เป็นไปได้และที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรหลัก

4) กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร เช่นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

การสังเคราะห์ตัวแปร

Intaprom (2018) ได้นำวิธีการสังเคราะห์ตัวแปรจากการทบทวนวรรณกรรมเพื่อสร้างกรอบแนวความคิดของการวิจัย ดังนี้

1) การทบทวนวรรณกรรม โดยการรวบรวมแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อวิจัยที่ได้รับการยอมรับ มีคุณภาพเชื่อถือได้และมีจำนวนที่มากพอ

2) สังเคราะห์หรือสกัดตัวแปรจากวรรณกรรมที่รวบรวมมา ดังนี้

2.1) สกัดตัวแปรที่สำคัญ ระบุตัวแปรเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย โดยเลือกตัวแปรที่เกี่ยวข้องจากตัวแบบ (Model) ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้เลย หรือ สังเคราะห์ตัวแปรหรือองค์ประกอบจากนิยาม ความหมาย หรือเนื้อหาที่เกี่ยวข้องจากแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อวิจัยที่รวบรวมมา

2.2) จัดกลุ่มตัวแปรที่เป็นตัวแปรชนิดเดียวกันหรือหมวดหมู่เดียวกัน ให้มีตัวหลักที่มีตัวแปรย่อยต่างๆ ของตัวแปรหลักแต่ละตัว

2.3) ระบุความสัมพันธ์ของตัวแปรแบบมีทิศทางเพื่อระบุตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

(การวิจัยเชิงปริมาณ) หรือ ระบุความสัมพันธ์ของตัวแปรแบบมีทิศทาง หรือ แบบก่อน-หลัง (การวิจัยเชิงคุณภาพ)

2.4) เลือกตัวแปรที่มีความสำคัญที่มีนักวิชาการหรือสำนักคิดกล่าวถึงหรือมีความเห็นสอดคล้องกันหลายคน โดยกำหนด

(ดังตารางที่ 1 และตารางที่ 2)

3) นำตัวแปรที่สังเคราะห์หรือสกัดได้จากข้อ 2 ไปสร้างกรอบแนวความคิดต่อไป

วิธีการสังเคราะห์หรือสกัดตัวแปรจากวรรณกรรม ผู้เขียนขอสรุปเป็นตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 การสังเคราะห์ตัวแปรอิสระ

ตัวแปร	นักวิชาการ หรือ สำนักคิด									
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	คนที่ 8	คนที่ 9	คนที่
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
ตัวแปรอิสระที่ 1										
- ตัวแปรย่อยที่ 1	✓	x	✓	✓	✓	✓	✓	x	✓	✓
- ตัวแปรย่อยที่ 2	x	✓	x	✓	x	x	x	x	✓	✓
- ตัวแปรย่อยที่	x	✓	✓	x	✓	✓	x	✓	✓	✓
ตัวแปรอิสระที่ 2										
- ตัวแปรย่อยที่ 1	x	✓	x	✓	x	x	x	x	✓	✓
- ตัวแปรย่อยที่ 2	x	✓	✓	x	✓	✓	x	✓	✓	✓
- ตัวแปรย่อยที่	✓	x	✓	✓	✓	✓	✓	x	✓	✓
ตัวแปรอิสระที่.....										
- ตัวแปรย่อยที่ 1	x	✓	✓	x	✓	✓	x	✓	✓	x
- ตัวแปรย่อยที่ 2	✓	x	✓	✓	✓	✓	✓	x	✓	✓
- ตัวแปรย่อยที่	x	✓	x	✓	x	x	x	✓	x	✓

ที่มา : Intaprom, W. (2018)

ตารางที่ 2 การสังเคราะห์ตัวแปรตาม

ตัวแปร	นักวิชาการ หรือ สำนักคิด									
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	คนที่ 8	คนที่ 9	คนที่
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
ตัวแปรตาม										
- ตัวแปรย่อยที่ 1	✓	✓	x	✓	x	✓	✓	x	✓	✓
- ตัวแปรย่อยที่ 2	✓	✓	✓	x	✓	✓	✓	x	✓	x
- ตัวแปรย่อยที่	x	x	x	x	✓	✓	x	✓	x	✓

ที่มา: Intaprom, W. (2018)

จากตารางที่ 1 ผลการสังเคราะห์ตัวแปรอิสระได้ตัวแปรย่อยของตัวแปรหลักแต่ละตัว ดังนี้

ตัวแปรอิสระที่ 1 (ตัวแปรหลักที่ 1) ตัวแปรย่อยที่สังเคราะห์ได้คือ ตัวแปรย่อยที่ 1 กับ ตัวแปรย่อยที่

ตัวแปรอิสระที่ 2 (ตัวแปรหลักที่ 2) ตัวแปรย่อยที่สังเคราะห์ได้คือ ตัวแปรย่อยที่ 2 กับ ตัวแปรย่อยที่

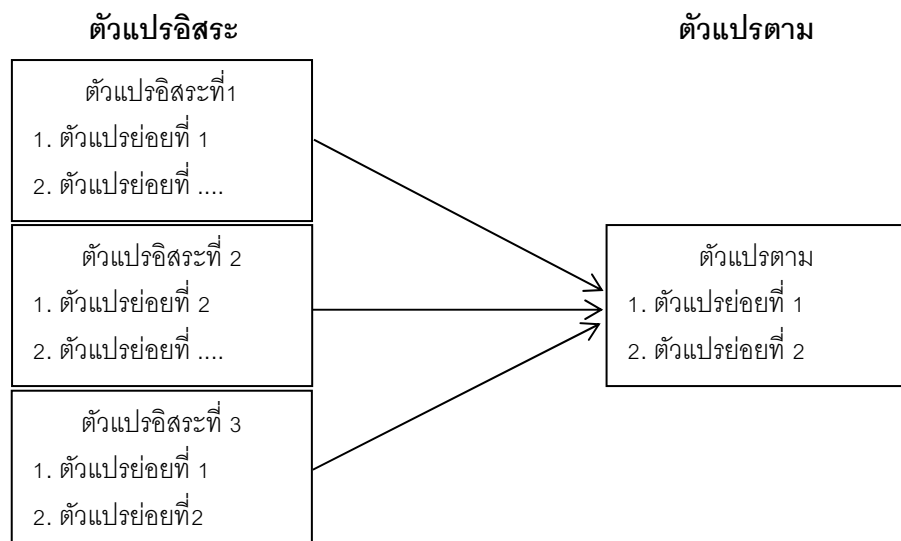
ตัวแปรอิสระที่.... (ตัวแปรหลักที่....)

ตัวแปรย่อยที่สังเคราะห์ได้คือ ตัวแปรย่อยที่ 1 กับ ตัวแปรย่อยที่ 2

จากตารางที่ 2 ผลการสังเคราะห์ตัวแปรตามได้ตัวแปรย่อยของตัวแปรหลัก ดังนี้

ตัวแปรตามตัวแปรย่อยที่สังเคราะห์ได้คือ ตัวแปรย่อยที่ 1 กับ ตัวแปรย่อยที่ 2

จากสังเคราะห์หรือสกัดได้จากจากตารางที่ 1 และตารางที่ 2 ไปสร้างกรอบแนวความคิด ได้ดังนี้

4. การกำหนดขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย หากจะกำหนดให้ครอบคลุมและมีความชัดเจน นักวิจัยต้องกำหนดให้มีขอบเขตหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านแหล่งข้อมูล เช่น พื้นที่และประชากรที่ทำการวิจัย ขอบเขตด้านเนื้อหา ขอบเขตด้านเวลา ซึ่งการกำหนดขอบเขตด้านแหล่งข้อมูลของการวิจัย ส่วนใหญ่นั้นมาจากการทบทวนวรรณกรรม เช่น การค้นคว้าข้อมูลองค์กรหรือชุมชน จะทำให้ทราบถึงจำนวนผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งที่เป็นประชากรที่จะใช้ใน

การสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นต้น (Intaprom, W., 2018)

5. การสร้างเครื่องมือของการวิจัย

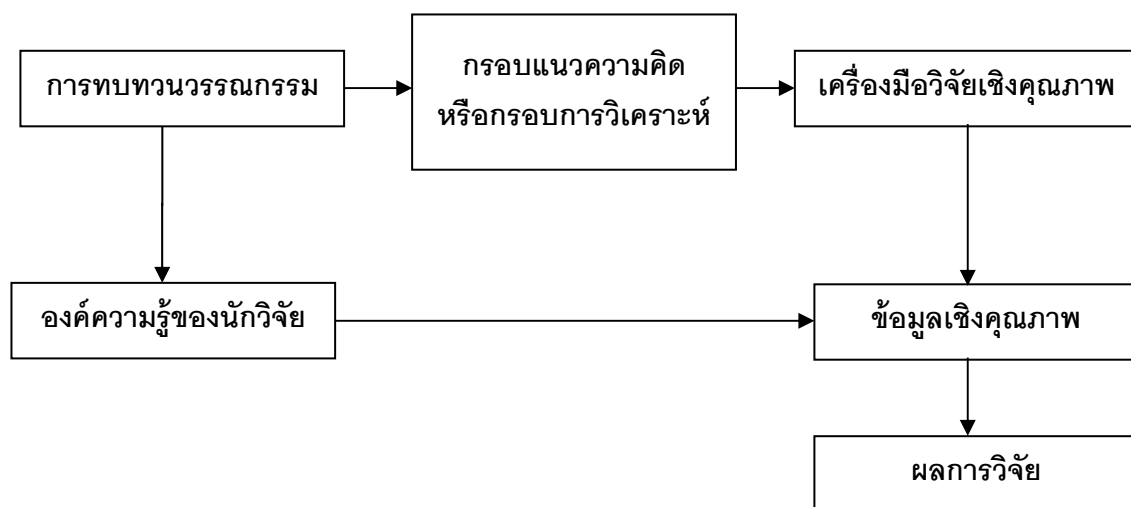
การทบทวนวรรณกรรม เกี่ยวข้องกับการสร้างเครื่องมือของการวิจัย สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพนักวิจัยใช้ทบทวนวรรณกรรมเพื่อกำหนดแนวคำถามของการสัมภาษณ์หรือประเด็นที่จะไปเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนั้นการทบทวนวรรณกรรมจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการสร้างเครื่องมือของการวิจัย (Intaprom, W., 2018)

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกต และการสนทนากลุ่ม แม้ว่าจะมีโปรแกรมคอมพิวเตอร์ แต่เป็นโปรแกรมช่วยจำแนกเท่านั้น ไม่สามารถวิเคราะห์ข้อมูลให้สมบูรณ์ได้ จำเป็นต้องอาศัยการตีความของนักวิจัยโดยตรง ซึ่งการการตีความข้อมูลเชิงคุณภาพของนักวิจัยที่จะสามารถทำได้นั้น ต้องอาศัยความเข้าใจ และองค์ความรู้จากการทบทวนวรรณกรรม ดังนั้นการทบทวนวรรณกรรมจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งกับการวิเคราะห์ข้อมูล

ของการวิจัยเชิงคุณภาพ (Intaprom, W., 2018)

การทบทวนวรรณกรรมสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ นอกจากจะใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนากรอบแนวคิดของการวิจัย และนำไปใช้ประโยชน์กับงานวิจัยในส่วนอื่นๆ ของการวิจัยแล้ว การทบทวนวรรณกรรมยังมีความสำคัญต่อการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อตอบโจทย์วิจัยด้วยหลักของการตีความ (Interpretation) โดยองค์ความรู้ของนักวิจัยที่เกิดจากการทบทวนวรรณกรรมของนักวิจัยดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 การทบทวนวรรณกรรมของนักวิจัยที่เกิดเกิดจากองค์ความรู้ของนักวิจัย

7. การอธิบายผลการวิจัย

ผลการวิจัยที่นำไปอธิบายผลมีความสัมพันธ์กับการทบทวนวรรณกรรมโดยตรง กล่าวคือเมื่อมีการค้นพบคำตอบของการวิจัยตามกระบวนการของการวิจัย ต้องนำผลการวิจัยไปอธิบายผล โดยมีหลักการสำคัญคือ ค้นพบอะไรจากการวิจัย ทำไมผลการวิจัยดังกล่าวถึงเป็น

เช่นนั้น โดยนักวิจัยต้องนำแนวคิดหรือทฤษฎีหรือวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากการทบทวนวรรณกรรมมาอธิบาย ดังนั้นการอธิบายผลจึงเป็นการอธิบายผลการวิจัยอย่างมีเหตุมีผลด้วยแนวคิดหรือทฤษฎีหรือวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องที่ได้ค้นคว้ามา ซึ่งหากเนื้อหาที่ได้มาจากการทบทวนวรรณกรรมนั้นไม่สามารถอธิบายผลการวิจัยได้

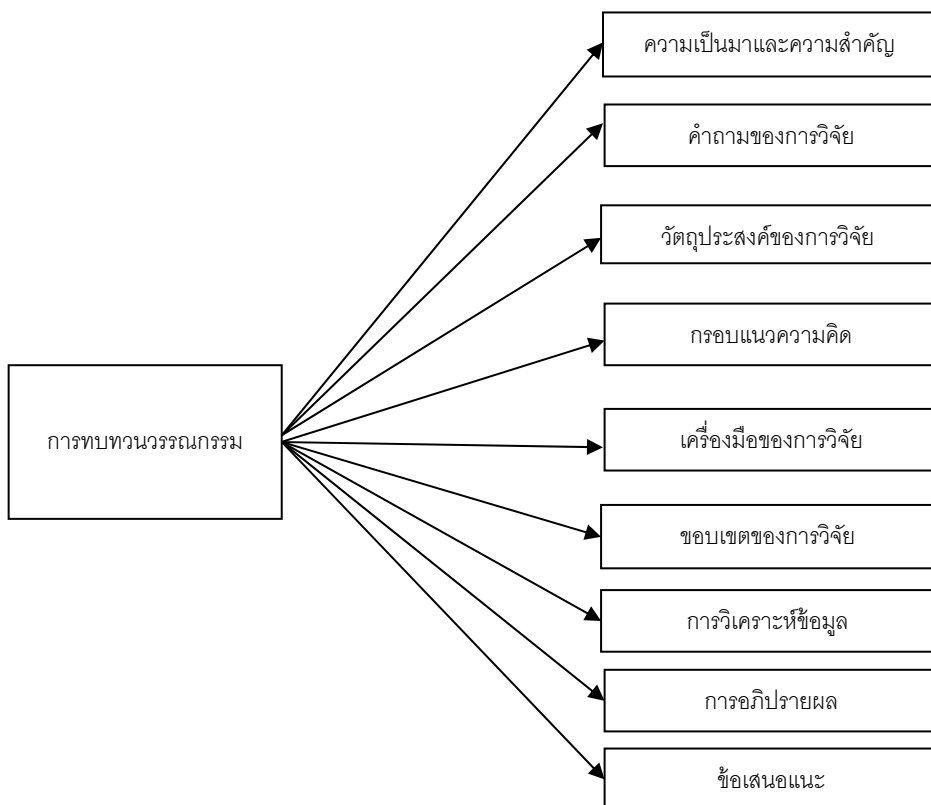
แสดงว่าการทบทวนวรรณกรรมเพื่อการวิจัยนั้นไม่ครบถ้วนนักวิจัยต้องค้นคว้าทบทวนวรรณกรรมเพิ่มเติมจนกว่าจะสามารถอภิปรายผลการวิจัยนั้นได้ (Intaprom, W., 2018)

8. การเขียนข้อเสนอแนะ

การเขียนข้อเสนอแนะส่วนใหญ่มี 2 รูปแบบ คือ ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ กับ ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป โดยทั้ง 2 รูปแบบของการเสนอแนะที่ได้นั้น นอกจากจะนำข้อเท็จจริงที่ค้นพบมาเสนอแนะเพื่อพัฒนาหรือต่อยอดการวิจัย การเสนอแนะที่ดี

นั้นควรมีการนำแนวคิดและทฤษฎีมาสนับสนุน ข้อเสนอแนะนั้นด้วย ข้อเสนอแนะนั้นจึงจะน่าเชื่อถือและเป็นรูปธรรม ที่สามารถนำไปใช้ได้จริงมากขึ้น ดังนั้นการเขียนข้อเสนอแนะของการวิจัยที่ดีจึงจำเป็นต้องนำแนวคิดและทฤษฎีที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมมาใช้ในการสนับสนุน ข้อเสนอแนะนั้น (Intaprom, W., 2018)

จากการนำเสนอผลของการทบทวนวรรณกรรมเพื่อนำไปใช้ประโยชน์กับการวิจัยได้หลายๆ ส่วนข้างต้น สามารถเขียนเป็นภาพที่ 2 ได้ดังนี้

ภาพที่ 2 ผลของการทบทวนวรรณกรรมไปใช้ประโยชน์กับการวิจัย

ที่มา : Intaprom, W., (2015)

สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ การทบทวนวรรณกรรมมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าการวิจัยเชิงปริมาณ เพราะนอกจากการทบทวนวรรณกรรมจะใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนากรอบแนวความคิดของการวิจัย และนำไปใช้ประโยชน์กับงานวิจัยในส่วนอื่นๆ ของการวิจัยแล้ว การทบทวนวรรณกรรมยังมีความสำคัญต่อการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเนื่องจากลักษณะเฉพาะที่หลากหลายของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยเชิงคุณภาพจะทำให้ได้ข้อมูลที่มีลักษณะของการอธิบายในรูปของการแสดงความคิด ความเห็น ความเข้าใจ การให้ความหมายหรือสัญลักษณ์ของบุคคล ข้อมูลภาพ วัตถุ สภาพพื้นที่ และอื่นๆ ภายใต้สถานการณ์ที่นักวิจัยกำลังศึกษา รวมถึงเอกสารข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยข้อมูลเชิงคุณภาพดังกล่าวจึงไม่ได้เป็นตัวเลขเหมือนการวิจัยเชิงปริมาณ จึงไม่สามารถใช้สถิติในการวิเคราะห์ได้ ดังนั้นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจึงต้องอาศัยหลักของการตีความ (Interpretation) โดยนักวิจัย ซึ่งในการตีความที่ถูกต้องนั้นต้องอาศัยความน่าเชื่อถือของข้อมูล แหล่งข้อมูล และองค์ความรู้ของผู้วิจัยประกอบกัน จึงจะทำให้งานวิจัยนั้นมีคุณภาพ ถูกต้อง และน่าเชื่อถือโดยองค์ความรู้ของนักวิจัยแต่ละคนนั้นเกิดจากประสบการณ์ ความรู้พื้นฐานของแต่ละคน และที่สำคัญองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในเรื่องนั้นๆ ส่วนใหญ่จะเกิดจากการทบทวนวรรณกรรมของนักวิจัยดังนั้นบทความวิชาการนี้ผู้เขียนจึงมีจุดมุ่งหมายนำเสนอประโยชน์และความสำคัญของการทบทวนวรรณกรรมสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ผู้ที่สนใจได้ใช้เป็นแนวทางในการ

ทบทวนวรรณกรรมสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพต่อไป

สรุป

การทบทวนวรรณกรรมมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการวิจัย อาจกล่าวได้ว่าสำคัญที่สุดของการวิจัย เนื่องจากการทบทวนวรรณกรรมนั้น หากมีการดำเนินการตามกระบวนการและขั้นตอนอย่างเป็นระบบและถูกต้อง จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์กับการวิจัยในส่วนอื่นๆ ของงานวิจัยได้อย่างกว้างขวาง และนำไปสู่การคาดการณ์ถึงความสำเร็จและคุณภาพของงานวิจัยนั้น ดังนั้นในกระบวนการวิจัย การทบทวนวรรณกรรมจึงเป็นขั้นตอนสำคัญขั้นตอนแรกของการวิจัย ที่จะนำไปสู่การออกแบบการวิจัย และการกำหนดรายละเอียดต่างๆ ที่เหมาะสม และสร้างความน่าเชื่อถือของเนื้อหาในแต่ละส่วนและภาพรวมของการวิจัย

สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ การทบทวนวรรณกรรมมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าการวิจัยเชิงปริมาณ เพราะนอกจากการทบทวนวรรณกรรมจะใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนากรอบแนวความคิดของการวิจัยและนำไปใช้ประโยชน์กับงานวิจัยในส่วนอื่นๆ ของการวิจัยแล้ว การทบทวนวรรณกรรมยังมีความสำคัญต่อการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เนื่องจากในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพต้องอาศัยหลักของการตีความโดยนักวิจัย ซึ่งในการตีความที่ถูกต้องนั้นต้องอาศัยองค์ความรู้ของผู้วิจัย โดยองค์ความรู้ของนักวิจัยแต่ละคนนั้นเกิดจากประสบการณ์ ความรู้พื้นฐานของแต่ละคน และที่สำคัญองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในเรื่องนั้นๆ

ส่วนใหญ่จะเกิดจากการพบทวนวรรณกรรมของ
นักวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- Babbie, E. (2014). *The Basics of Social Research*. (6thed.). Belmont, Calif.: Wadsworth, Cengage Learning.
- Baglione, L. (2012). Influence of the addendum modification on spur gear efficiency. *Mechanism and Machine Theory*, 49, 216-233.
- Booth, A. et al. (2012). *Systematic Approaches to the Literature'*. Systematic Approaches to a Successful Literature Review. Sage Publications Ltd.
- Boswell, C. & Cannon, S. (2009). *The political uses of expert knowledge: Immigration policy and social research*. Cambridge University Press.
- Cooper, H. M. (1989). *Integrating research: A guide for literature reviews*. Sage Publications.
- Cottrell, R. R. & McKenzie, J. F. (2011). *Health promotion and education research methods: Using the Five-chapter thesis/Dissertation model*. London: Jones & Bartlett Learning.
- Lamb, D. (2016). Large-scale ecological restoration of degraded tropical forest lands: the potential role of timber plantations. *Restoration ecology*, 6(3), 271-279.
- Denzin, N. K., & Lincoln, Y. S. (2005). Introduction: The Discipline and Practice of Qualitative Research. In N. K. Denzin & Y. S. Lincoln (Eds.), *The Sage handbook of qualitative research* (3rd). (p.3-4). Thousand Oaks, California: Sage Publications Ltd.
- Ridley, D. (2012). *The literature review: A step-by-step guide for students*. Sage Publications.
- Findley, T. W. & Daum, M. C. (1989). Research in physical medicine and rehabilitation. III. The chart review or how to use clinical data for exploratory retrospective studies. *American Journal of Physical Medicine & Rehabilitation*, 68(3), 150-157.
- Fink, A. (2014). *Evaluation fundamentals: Insights into program effectiveness, quality, and value*. Los Angeles: Sage Publications.
- Galvin, J. (2006). Clinical phenotype of Parkinson disease dementia. *Neurology*, 67(9), 1605-1611
- Houser, J. (2007). *Nursing research: reading, using, and creating evidence*. London: Jones & Bartlett Learning.
- Intaprom, W. (2015). The Importance of Literature Review for Research. *Social Sciences Research and Academic Journal*, 10(30), 17-30.

Intaprom, W. (2018). *Research in Public Administration*. Bangkok: Make mediacorporation.

Krauss, S. (2005). Research Paradigms and Meaning Making: A Primer. *The Qualitative Report*, 10(4), 758–770.

Leary. (2004). *The Essential Guide to Doing Research*. The Cromwell Press Ltd, Trowbridge, Wiltshire.

Machi, L. A., & McEvoy, B. T. (2012). *The literature review: Six steps to success*. (2nd ed.). Thousand Oaks, Calif: Corwin Press.

McGaghie, W. C. et al. (2001). Problem statement, conceptual framework, and research question. *Academic Medicine*, 76(9), 923-924.

Miles, M. B. & Huberman, M. A. (1994). *Qualitative data analysis: an expanded sourcebook*. Thousand Oaks.

Randolph, J. (2009). A guide to writing the dissertation literature review. Practical Assessment, *Research & Evaluation*, 14(13), 1-13.